

Bölüm 10

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN AFET FARKINDALIKLARINI BELİRLEMeye YÖNELİK BİR ÇALIŞMA

Nilay KARASAKAL¹

Serpil GERDAN²

Esma BULUŞ KIRIKKAYA³

GİRİŞ

Teknoloji, insan ve doğal sebeplere bağlı olarak ortaya çıkan tehlikeler, gerek ülkemizde gerekse dünyada yıkıcı felaketlere neden olmaktadır. Bu felaketlerin kaynakları ise deprem, sel yangın, heyelan, çığ, patlama, sızıntı veya nükleer kazalar gibi sebeplere bağlı olmaktadır. Ülkeler bu felaketler karşısında zarara uğramakta ve bu zararın etki boyutuna bağlı olarak afet olarak nitelendirilmektedir. Afetlerin büyüklüğü, toplumların afetle mücadele faaliyetlerinin doğru ya da yanlış yönde gelişmesine paralel olarak artma veya azalma göstermektedir.

Afetlerin yol açtığı zarar veya hasarlardan bir toplumu ve o toplumu oluşturan bireyleri koruyabilmek başka bir deyişle afetlere dirençli toplumlar oluşturabilmek için başta devlet olmak üzere tüm kamu ve özel kuruluşlar ile Sivil Toplum Örgütleri ve gönüllüler bir araya gelerek Afet Yönetim Sistemlerini ve süreç adımlarını kurmak zorundadırlar.

Afetler oluş biçimleri açısından benzerlik göstermelerine rağmen, topluluklar üzerindeki etkileri açısından çoğu zaman farklılık göstermektedir. Özellikle, planlamadan yoksun kentleşme, hızlı nüfus artışı, teknolojik ve endüstriyel gelişmeler ve yanlış yer seçimi gibi nedenlere bağlı olarak riskler artmakta ve doğal olarak tehlikelerin afete dönüşme potansiyeli artmaktadır (Aydiner, 2014; Özmen & ark., 2017).

¹ Dr., Kocaeli Üniversitesi, Kandıra MYO, nkaleli78@hotmail.com

² Dr.Öğr.Üyesi, Kocaeli Üniversitesi, İzmit MYO, serpilgerdan@gmail.com

³ Doç.Dr., Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, bulusesma@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Aydın, T. (2014), Doğal Afet Yönetişi: Türkiye’de Doğal Afet Yönetimi Uygulamalarının Tarihsel Bağlamda Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, SBE, Pamukkale Üniversitesi.
2. DA, 2018, Disaster Awareness, http://pngndc.gov.pg/?page_id=53.
3. DAA, 2018, Raising Disaster About Awareness, <http://pprdeast2.eu/en/povyshenieosvedomlennosti/>
4. Ergünay, O. (2006), Afet Yönetiminde İşbirliği ve Koordinasyonun Önemi. Afet Yönetiminin Temel İlkeleri. Mikdat Kadioğlu ve Emin Özdamar (Ed.). Ankara: JICA Türkiye Ofisi, 9-18.
5. Hyogo Çerçeve Eylem Planı, World Conference on Disaster Reduction, Kobe, 2005, UNISDR.
6. Hungerford, H. R., & Volk, T. L. (1990), Changing Learner Behavior through Environmental Education. Journal of Environmental Education. 21, 8-22. <http://dx.doi.org/10.1080/00958964.1990.10753743>.
7. Karakuş, U., Önger, S. (2017), 8. Sınıf Öğrencilerinin Doğal Afet ve Afet Eğitimi Kavramını Anlama Düzeyleri. Journal of History Culture and Art Research, 6(6), 482-491. doi:<http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v6i6.1247>
8. Karasar, N. (2012). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Nobel Yayınları.
9. Kırıkkaya Buluş E., Gerdan S. (2019), Afet Farkındalık Ölçeği (Afö) İçin Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması, Uluslararası Marmara Fen ve Sosyal Bilimler Kongresi (Bahar) 2019 Bildiriler Kitabı (Sosyal Bilimler), s.388.
10. Kırıkkaya, E., Varol, N. (2017), Afetler Karşısında Toplum Dirençliliği, Resilience, 1(1), 1-9.
11. Kundak, S. (2018), Şehirler, Afetler ve İnsan, <http://dosya.toprakisveren.org.tr/makale/2011-92-sedakundak.pdf>.
12. Kuterdem, K., Akın, D., Nurlu, M. (2009), Afet Zararlarının Azaltılmasında Birleşmiş Milletler Kaynaklı Çalışmalar ve 2005-2015 Yılları Arasında Bir Yol Haritası Olarak Hyogo Çerçeve Eylem Planı. Türkiye’nin Afet Yönetimi 11nci yuvarlak Masa Toplantısı, ODTÜ, Ankara.
13. Kutluk, E. (2013), Afet Yönetiminin Yerel Seviyede Uygulanabilirliği: Belediye Merkezli Yönetişim Modeli. Şehir ve Düşünce Dergisi, Sayı 2, İstanbul: Esenler Belediyesi Şehir ve Düşünce Merkezi Yayını, 127-136.
14. Macit, İ. (2019), Bütünleşik Afet Yönetiminde Sendai Çerçeve Eylem Planının Beklenen Etkisi, Doğal Afetler ve Çevre Dergisi, 5(1).
15. Özmen, B., Özden, A.T., Gerdan, S., Tezgider, G., Gökçe, O. (2017), Afet Yönetimi-I, Anadolu Üniversitesi, AÖF Yayınları, Yayın No: 236, ISBN: 978-975-06-2139-0
16. Seppanen H., Virrantaus K. (2015), Shared Situational Awareness And Information Quality In Disaster Management, Safety Science, 77, 112-122.
17. Tavşancıl, E. (2010), Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi. Ankara: Nobel Yayınları
18. Uluğ A. (2004), Afetlerden Korunma ve Afetin Tahrip Edici Enerjisini Azaltma Yöntemleri. Uluslararası Katılımlı 1. Ulusal Afet Tıbbi Kongre Kitabı, Antalya.